

Crna Gora

Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja
Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove

BOLEST KVRGAVE KOŽE (NODULARNI DERMATITIS) (LUMPY SKIN DISEASE)

ŠTA TREBA ZNATI

- Virusno oboljenje goveda svih uzrasta
- Ne oboljevaju ovce, koze i druge domaće životinje
 - Ne oboljevaju ljudi

Kako se prenosi bolest ?

- Najčešće se prenosi na goveda ujedom/ubodom zaraženih insekata (štalskih muva, komaraca, krpelja)
- Mnogo rjeđe se može prenijeti i direktnim kontaktom među životinjama (pljuvačka, iscjedak iz oka, napajanje, kraste, mlijeko, oprema i sl.)
- Najčešće se javlja u toplijim mjesecima kada je aktivnost insekata najveća

Koje štete bolest izaziva ?

- Kada se bolest pojavi, do 25% goveda u stadu može oboljeti
- Oko 10% oboljelih goveda ugine
- Bolest dovodi do mršavljenja, gubitka apetita i povećane temperature
- Znatno se smanjuje proizvodnja mlijeka
- Moguća je pojava pobačaja kod krava
- Moguć je privremeni ili trajni gubitak plodnosti kod krava i bikova
- Trajno oštećenje kože
- Zabrana kretanja goveda i prometa proizvoda porijeklom od goveda
- Sve gore navedeno dovodi do velikih ekonomskih gubitaka na gazdinstvu

Koji su znaci pojave bolesti ?

- Gubitak apetita

- Smanjenje proizvodnje mlijeka usljed zapaljenja vimena
- Iscjedak iz očiju i nosa
- Povišena temperatura – groznica

- Pojava kožnih čvorova / kvrga veličine 2 do 5 cm
- Čvorovi su uzdignuti, kružni, čvrsti i ponekad se stapaju
- Čvorova može biti nekoliko do više desetina
- Najčešće se pojavljuju na glavi, vratu, vimenu, ali i na drugim dijelovima tijela
- Kašalj i otežano disanje

Šta raditi u ovom slučaju ?

- Odmah obavijestiti lokalno nadležnog veterinara iz veterinarske ambulante koji će nakon pregleda životinje odlučiti o daljnim postupcima
- Iako su klinički znaci bolesti jasno vidljivi, konačnu i preciznu dijagnozu je moguće postaviti nakon odgovarajućih laboratorijskih ispitivanja
- Ako je potrebno, veterinar će uzeti odgovarajuće uzorke briseva, kože sa čvorova ili krvi i dostaviti Specijalističkoj veterinarskoj laboratoriji u Podgorici radi laboratorijskih ispitivanja

Kako se liječi bolest ?

- Ova bolest se ne liječi !!!
- Oboljele životinje se neškodljivo uklanjaju uz nadoknadu štete vlasniku

Najvažnije - kako spriječiti pojavu bolesti u stadu ?

- Preventivno zaštititi goveda od kontakta sa insektima koliko je god to moguće
- Time se prekida put prenošenja bolesti
- Redovno koristiti repelente (sredstva za odbijanje insekata od životinja) uz konsultaciju sa veterinarom
- Striktno se pridržavati uputstava za korišćenje repelenata koje izdaje proizvođač, kao i smjernica koje daje lokalni veterinar

Vakcinacija goveda

- Ministarstvo poljoprivrede i Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove priprema kampanju zaštitne vakcinacije goveda protiv bolesti kvrgave kože
- Vakcinacija će biti obavezna i besplatna za vlasnike goveda
- O datumu početka kampanje vakcinacije goveda bićete blagovremeno obaviješteni